

М. Ю. Костриця

Криворучський Петро Мойсейович

КРИВОРУЦЬКИЙ Петро Мойсейович (справж. – Пейсах-Лейзер; 05. 06. 1920, м. Бердичів Київ. губ., нині [Житомир. обл.](#) – 11. 01. 1987, там само) – скульптор, графік. Член СХ РФ (1952). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Відвідував 1935 скульптурну студію при Палаці піонерів у Бердичеві (кер. П. Дяк), навч. в Одес. худож. училищі (1936–40), закін. скульптур. факультет Інституту живопису, скульптури та архітектури у Ленінграді (нині С.-Петербург, 1950; викл. В. Лишев, В. Синайський). Відтоді жив у Ленінграді. Із фронту привіз понад 2 тис. малюнків (переважно портрети пілотів). В етюді до картини «Нескорені» (1944) за розповідями очевидців відтворив загибель батьків та рідних під час масового розстрілу нацистами мирного насел. Бердичева у вересні 1941. Викладав у студіях нар. творчості. Розробив методикау навч. самодіял. художників для студій скульптури у СРСР. Осн. галузі – монум. і станк. скульптура. Надавав перевагу скульптур. портрету, для якого характерні індивідуальність та пластична виразність; створював також композиції, пам'ятники. Учасник міських, всесоюз. худож. виставок від 1950-х рр. Персон. – у Ленінграді (1982), Бердичеві (1986). На могилі К. 1992 встановлено автопортрет (1963). У зб. «Рассказы по-бердичевски» В. Коржука (К., 2002) вміщено оповідання про К. «Скульптор». Окремі роботи зберігаються у Бердичеві (у дит. худож. школі, Музеї історії міста, Палаці культури), Музеї-квартирі М. Некрасова (С.-Петербург).

Фотоілюстрації

Основні твори

живопис – «Смерть і життя» (1944); погруддя – Героя Соц. Праці Я. Зощука (1950), Т. Шевченка (1954), Д. Менделєєва (1957), М. Горького (1958), К. Ціолковського (м. Іжевськ, РФ), С. Корольова (обидва – 1985), Героїв Рад. Союзу В. Ривжа, В. Аліна (обидва – 1983), К. Ворони, заслужений тренера СРСР В. Лонського (обидва – 1985); скульптурна композиція «М. Некрасов із собакою на полюванні» (1951); пам'ятники – Т. Шевченку (м. Бердичів, 1954, відкрито 1960), В. Леніну (с. Швайківка Бердичів. р-ну, 1973), «Воїн-переможець» (м. Холм Новгород. обл., РФ, 1979).

Рекомендована література

1. Криворучий Петро. Скульптура. Рисунок. Живопись: [Каталог]. Бердичев, 1986;
2. Майданник С., Пекер К. Наш земляк – скульптор Петро Криворучий // Бердичівщина: поступ у третє тисячоліття: Наук. зб. «Велика Волинь». Ж.; Бердичів, 2001. Т. 22;
3. Майданник С. Роден Бердичівський // Пантеон бердичів. імен (нариси та портрети). Бердичів, 2004;
4. Костиця М. Ю. Постаті землі Бердичівської: У 2 т. Т. 2. Ж., 2005.

Покликання на статтю:

Криворучий Петро Мойсейович / М. Ю. Костиця // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-672>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).